

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 239.

V Ljubljani, v torek 18. oktobra 1898.

Letnik XXVI.

Spomenica za vseučilišče.

Visoko c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk.

Deželni zbor vojvodine Kranjske je v svoji seji dne 28. februarja 1898 naredil naslednje sklepe:

1. Visoka c. kr. vlada se pozivlja, da čim prej pri državnem zboru izposluje ustanovitev vseučilišča z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto v Ljubljani, koja bi ustrezala zahtevam slovenskega naroda, ter bi, ustrezaje zahtevam celokupne države, združevala pod svojim krilom ukaželjno mladino vseh narodov avstrijskega juga.

2. a) Deželnemu odboru se naroča: Visoki c. kr. vladi sporočiti, da je dežela kranjska pripravljena, k ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani prispevati znesek 250.000 gld., koji se izplača takoj, ko bode ustavnim potom zagotovljena ustanovitev vseučilišča. V ta namen porabi naj se pred vsem 50.000 gld. iz posebnega rezervnega fonda, katerega naložiti je bilo deželnemu odboru naročeno v seji dne 5. marca 1897 iz prebitkov naklade na žganje, v kolikor presegajo znesek, ki je bil za leto 1897 proračunjen; potem pa iz letnih prispevkov po 20.000 gld., ki naj se postavljajo v proračune let 1899 do 1908. Znesek 50.000 gld. naloži naj se takoj, letni prispevki po 20.000 gld. pa naj se nalagajo sproti obrestonosno. Narastle obresti porabijo naj se svojedobno za ustanove slušateljem ljubljanskega vseučilišča. Ko bi, predno bode naloženih vseh 250.000 gld., bilo učni upravi potreba izplačati to svoto, pooblašča se deželni odbor, da se ne dotakne obresti,

najeti posojilo v onem znesku, ki ga bode za dopolnitev svote 250.000 gld. potreba Fond, ki se tako nalaga, imenuje naj se »Cesarja Frana Josipa I. vseučiliški fond«.

b) Ob jednom se naroča deželnemu odboru, izposlovati svoječasno Najvišje dovoljenje, da se bode vseučilišče smelo imenovati »Cesarja Frana Josipa I. vseučilišče«.

c) Deželnemu odboru se naroča razpisati za pripadnike slovenske narodnosti, ki bi imeli voljo habilitovati se na modroslovni ali pravoslovni fakulteti kacega avstrijskega vseučilišča za privatne docente, dvoje ustanov po 800 gld. na leto z izrečnim dostavkom, da se bodo reflektantje na ti ustanovi morali zavezati, da sprejmo, ako se bode na-nje reflektiralo, profesorska mesta na vseučilišču, ki se ima ustanoviti v Ljubljani.

* * *

Ti sklepi deželnega zbora kranjskega so obudili ne le po vojvodini Kranjski, temveč povsodi, koder prebiva slovenski narod, in nadalje tudi po ostalih pokrajinah na jugu Avstrije veliko zadovoljnost in navdušenje. Za idejo, ki jo je naš po kulturnem napredku tolikanj hrepeneči slovenski narod že tako dolgo nosil na srcu, se je zavzel iznova deželni zastop kranjski, in sicer na način, ki mora vsakomur pričati, da gre tukaj za resne potrebe in dalekosežne interese. Dasi je dežela kranjska uboga, dasi njeni prebivavci le silno težko prenašajo sedanja javna bremena, vendar so njih zastopniki v deželnem zboru z radostjo votirali za vseučilišče v Ljubljani razmeroma ogromno svoto in so to storili, ne da bi jim kdo izmed davkoplačevavcev ugovarjal ali količkaj oči-

tal. Nasprotno dokazujejo nebrojne izjave in resolucije občinskih in drugih zastopov ter javnih shodov, potem tudi soglasni sklepi narodovih zastopnikov iz vseh njegovih pokrajin, da vsa dežela, kakor rečeno, odobrava sklepe svojih zastopnikov, in da z ostalim slovenskim narodom, kakor tudi drugim prebivalstvom na jugu države vred hoče zastaviti vse moralne sile v ta namen, da se čimprej oživetvori vseučilišče v Ljubljani po smislu navedenega deželnozbornskega sklepa.

Naravnost v dolžnost pa si štejejo tudi najudanejše podpisane korporacije, da k temu bolj nego kdaj perečemu vseučiliškemu vprašanju označijo svoje stališče. V imenu profesorjev na tukajšnjem bogoslovnem knezoškofijskem zavodu, v imenu tukajšnjega znanstveno-literarnega društva »Slovenske Matice«, katero je, delujoč že od leta 1864, štelo lansko leto 2445 družtenikov, in v imenu društva »Pravnika«, katero združuje slovenske pravnike in izdaja strokovni organ »Slovenski Pravnika«, se usoja najudaneje podpisani skupni odbor predložiti peticijo za vseučilišče v Ljubljani in jo ob jednom utemeljevati z naslednjo spomenico.

(Dalje sledi.)

Državni zbor.

Dunaj, 17. oktobra.

Veliko veselje so izražali oficijozni listi, ko se je mirno izvršila volitev predsedstva in pričelo prvo branje nagodbjenih predlog. Odpustili so levičarjem vse politične grehe ter se tolažili, da bode opozicija z novo taktiko le zakrila svoje umikanje. Obstrukcija je premagana, polagoma se poleže nevihta in hudourniki razpaljenih strastij

LISTEK.

Popotni listi.

(Jos. Lavtižar.)

II.

Bocen (Bolzano) 1. avg. 1898.

V Franzensfeste je bilo treba poiskati vlak v južne Tirole. Natlačili so nas po vseh vozovih do zadnjega prostora. Sedaj je namreč tista doba, ko se izliva povodenj turistov po hribih in dolinah. Najlepši čas za izletnike je gotovo mesec avgust, pa tudi čas žetve za gostilničarje, trgovce in železnice. Od ptujcev ima vsak nekaj dobička, zlasti velike svote popusté na Tirolskem in v Švici, ker jih vleče prirodna lepota najbolj v planinske kraje.

Sinoči ob enajstih sem došel v Bocen. S kolodvora pelje v mesto senčnat drevored, ki je po noči ves razsvetljen. Dolgo časa iščem prenočališča, pa povsod mi zapirajo vrata z odgovorom, da so vsa stanovanja oddana. Ali ostanem pod milim nebom? Ustavim se na prostornem trgu pred hotelom »Greife« ter ogledujem pri električni luči bel marmornat spominek junaka, ki zre na visokem podstavku nem v jasno noč. Dolga obleka, lavorjev venec krog glave in krepka postava znači rimskega imperatorja, toda napis mi

pove, da je to lirik Walther von der Vogelweide. Pravijo, da je bil krog leta 1170 rojen na Tirolskem.

Sedaj bije iz bližnjega stolpa polunoči, ki nazzanja čas rešitve. Portir, kateremu sem se poprej priporočal za stanovanje, pove mi, da je dobil prostor v gostilni »Stadt München«. Spremlja me do hiše, kjer mi odkažejo podstrešno sobo, pa vendar dostojno opravljeno.

Danes sem bil zgodaj na nogah, da s spanjem ne izgubljam časa. V mestni farni cerkvi so kanoniki že ob polušestih opravljali jutranje molitve (horae). Cerkev stoji popolno na prostem sredi velikega trga. Ponosni zvonik je velik kinč okolici. Ves je iz obrezanega kamna, od tal do vrha ni nič lesenega, tudi nadstrešje je kamnitno, da se povsod skozi sveti. Potem obiščem kapucinsko cerkev in samostanske prostore. Tu je prava meniška revščina. Spominja te, da med tem zidovjem prebivajo možje, ki se niso odrekli samo navidezno vsemu posvetnemu, temveč tudi res žive prav siromašno. Majhne celice imajo lesene, z apnom pobeljene stropce, z navadnih desk zbita vrata in lesene zapahe. Čemu železne ključavnice, vsaj nima tat ničesar vzeti tam, kjer ničesar ni. Ako bi postal menih (monachus, eremita), potrkam ali pozvonim gotovo na kapucinski porti. Ta red je ohranil do sedaj stara, stroga pravila. Nikdar ni vspevalo v njem polovičarstvo, nikdar ga

ni motila moda. Zato je kapucin v svoji častiljivi bradi in obrabljeni halji še vedno ljubljeneč ljudstva.

Bocen se razteguje blizu iztoka reke Eisack v Adižo. Prebivalcev šteje z okolico Gries okoli 20.000. Mesto pripada tridentinski škofiji in ima milo laško podnebje. Obdano je z visokimi gorami, med katerimi sta najbolj znamenita vrhunca Schlern in Rosengarten (2977 metrov). Oba se vzdigujeta na vzhodni strani in se prištevata južnotirolskim dolomitom. V teh visočinah imajo bogatini poletenska bivališča; tu iščejo hladnih sapic, da jih ne nadleguje preveč vročina.

Veliko ptujcev zahaja v Bocen po letu in po zimi. Poleg modernih poslopij je še veliko starih hiš in ozkih ulic, toda povsod vidiš red in snažnost. Govorica je večinoma nemška, sem ter tje naletiš tudi na laščino. V verskem oziru menda ni prav slabo. Odločni kapiteljski prošt Jožef Wieser zna vladati mesto in vso dekanijo. Največjo zgago dela brezverna »Bozener Zeitung«. Pisala je tako nesramno, da je tridentinski škof Evgenij Valussi letos odločno prepovedal vsem vernikom, ta list podpirati, brati ali naročevati.

Toda čas je prišel za odhod. Zapuščam to krasno mesto, da pohitim dalje. Nikdar pa ne pozabim tega divnega kraja, kjer poljubljajo sivi snežniki vinske gorice.

(Dalje sledi.)

se uteko v struge navadne stvarne opozicije. Desnica bode marljivo odnašala splav ter vladi pripravila prosto pot. Tako so slikali položaj minulega tedna. A danes zopet pomenljivo opazujejo nove oblačice na političnem obzorju ter zmajujejo z glavami. Tišina in soparica napovedujeta novo nevihto. Nova taktika je baje le tiha obstrukcija, katero so vprizorili nemški naprednjaki in odobrile ostale stranke na levi. Past je, v katero hočejo zvyabiti vladu, krtov rov, v katerega skušajo speljati desnico.

Česar levičarji niso dosegli z divjo obstrukcijo, to hočejo doseči z dolgimi govori in raznimi preminjevalnimi predlogi v odseku. In sklep? Stara pesem. Desnica vadi se v potrpežljivosti, zatajuje se, podpiraj vladu do skrajnosti, varuj ustavo in državne koristi, plačilo ti ne odide. S tem pokažeš državniško modrost ter odbiješ vse zlobne nakane lokavih levičarjev. Sicer — pride in mora priti v veljavo § 14 in vsa odgovornost pade na večino, ako v tem odločivnem trenutku vladi odpove svojo moralno podporo.

Tako svare oficiozi ter strašijo bojazljive duhove. Vlada je v istini v veliki zadregi, a večina še v večji, ker braniti mora svojo pozicijo proti opoziciji in vladi. Grof Thun se je zavezal nasproti baronu Banffyju — o tem skoraj ni dvoma — da bode avstrijski parlament vsprejel nagodbene predloge brez premembe. A tej zahtevi se odločno upirajo češki klub, slovanska krščansko-narodna zveza in katoliška ljudska stranka. Zato že piše neki današnji list iz »poučenega« vira: Grof Thun je Ogrom odločno izjavil, da bode zaključil drž. zbor ter s pomočjo § 14 sklenil nagodbo z Ogri, ako bi opozicija skušala z obstrukcijo preprečiti nagodbo ali pa večina zahtevala premembe. In ta eventualnost je baje pred durmi. Grof Thun namerava že pred novembrom zaključiti parlament, ako večina ne umakne svojih zahtev in ne glasuje za — ogerske zahteve.

Nekemu lvovskemu listu se celó poroča z Dunaja, da se odloči prihodnji teden, ako se vlada prepriča, da večina vztraja pri svojih zahtevah. V tem slučaju vlada razžene državni zbor in v januariju izide cesarjev manifest »na narode«, kateri obrazloži, da s tem parlamentom zadnje vlade niso moge napraviti reda v državi. Nato vlada izdá s cesarjevim pooblastilom nov volivni red, po katerem zopet deželni zbori dobé volivno pravico za državni zbor, in nov, strog poslovni red za državni zbor. Torej »staatsstreich«?

Koliko je istine na tej govorici, je težko presoditi. Gotovo je le to, da vlada ne dobi večine za nagodbo brez primernih prememb, in to celó ne, dokler ni znana kvota. Poleg tega pa še posamezne stranke v večini z grofom Thunom niso na jasnem. Vlada še do danes ni dala nobenih garancij, da resno misli na enakopravnost in da jo hoče vsaj po možnosti izvrševati. In kar se naše zveze tiče, so razni zadnji dogodki napravili veliko ogorčenost. Skoraj bi se drznili trditi, da sta vlada in večina Slovence, Hrvate in Rusine smatrala do najnovejšega časa le kot »balast« na državni ladiji. Povsod so jim na potu, povsod odveč, le glasove njihove šteli so med svoje. Toda te dni so se prepričali, da je opozicijski duh v naši zvezi resen in da hoče zveza izvajati dejanske posledice. So vplivni možje na desnici, ki še vedno prigovarjajo: potrpite. — Toda slovensko-hrvatski poslanci so trpeli potrpežljivo dolga desetletja, sedaj je čas, da nastopijo kot jeden mož ter za nobeno lepo obljubo ne odnehajo od svojih zahtev. Ako grof Thun sedaj ne obrne krmila s starega tira, potem je bolje, da naši poslanci preje zapusté krov vladne ladije, predno se zaleti ob čerí.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. oktobra.

Finančni minister dr. Kaizl o nagodbi. V včerajšnji seji nagodbenega odseka je po izvajanjih posl. Schlesingerja povzel besedo finančni minister dr. Kaizl, ki je priporočal vladne nagodbene predloge nekako takole: Kvotnemu vprašanju minister ne more pripisovati tolike važnosti, kakor se to dogaja v raznih krogih. Nikakor ni dvomiti, da so vspehi pogajanja o določitvi kvote večje važnosti v moralnem nego v materijelnem oziru. Obstrukcija je dosegla s tem precejšen uspeh, da se je opustila prvotna misel

na junctim in minister bo pritrdil le temu, da se ohrani sklepni junctim. Gotovo je, da je predpogoj za gladko rešitev nagodbenih predlog ugodna rešitev kvotnega vprašanja. Ogri se bodo morali zadovoljiti z nekoliko višjo kvoto, ki je opravičena vsled napredka Ogorske v gospodarskem in financijelnem oziru od l. 1867. Nato govori minister o avstro-ogerski banki ter preide na indirektno davke. Minister odločno ugovarja, da bi bilo povišanje vžitninskega davka koncesija napram Ogrom in da so olajšave za pivarne zelo neznatne. Vlada hoče ravno na to delati, da se obvaruje mali obrt pred poginom. Za sedaj bo vlada skušala izvesti le povišanje sladkornega davka, davek na pivo in žganje bo pa skušala znižati do skrajne meje. Toda brez zmerne povišanja je nemogoče pokriti večje izdatke povodom regulacije uradniških in služabniških plač. Gospodje zastopniki le preradi pozabijo, kako znatno so se povišali stroški državnega zaklada, ne da bi se bili v to svrhu odprli novi viri dohodkov. Naše financijelno stanje sicer še ni neugodno in vsakoletni blagajniški preostanki bodo omogočili, da se prav neznatno zviša davek na pivo in žganje. — V novem nagodbenem načrtu je pred vsem ugodnejša carinska in trgovinska zveza, iz katere bodo dohajale koristi poljedelstvu in obrtu. Vlada vsled tega ne izgubi poguma in z mirnim srcem zagovarja nagodbene predloge. Zbornica naj jih stvarno presoja in omogoči, da se rešijo pravočasno, ker sicer se bo moralo zopet misliti na nesrečni provizorij. Končal pa je svoj govor z grožnjo, da se gre tu še za mnogo več, nego za samo nagodbo. Ako se bo tu še več mesecev porabilo za razpravo o nagodbenih predlogih, so v nevarnosti večje stvari, kot konkretne določbe nagodbe. — Za dr. Kaizlom, ki razun zadnjega stavka ni povedal posebnih zanimivostij, sta govorila še posl. Steinwender in Verkauf. Poslednji ministrov stavek pa je napravil na člane nagodbenega odseka zelo čuden vtis in v poslaniških krogih so kmalu potem krožile vsakovrstne misli in kombinacije. — Prihodnja seja je danes popoldne.

Napad na našega cesarja? Budimpeštanski listi so včeraj objavili sicer maloverjetno vest, da je neki Hegedüs nameraval napasti našega vladarja, ko se je peljal v dvorno palačo. Hegedüs je namreč po poročilu teh listov prijel konje za uzdo ter jih ustavil. Kajpada ga je policija takoj prišla in odvedla na komisarijat. Cesar se je odpeljal popolno miren v dvorno palačo. Drugi listi slikajo ta dogodek zopet malo drugače ter posebno naglašajo, da je Hegedüs nekoliko ob pamet in da je to storil nevedé. — Ne vemo sicer, kaj je resnice na tem dogodku in tudi ni mogoče konstatovati, v koliko je nenormalno v glavi Mažara Hegedüsa, gotovo pa je, da je vsak Mažar-zločinec ali pobegnil iz kake norišnice ali pa v polni meri sposoben za tak zavod. Bodisi tatvina ali kak drug zločin, vse stori Mažar v nenormalnem blaznem stanju, le hudobije, po trditvi mažarskih listov, pri njem ni nikdar zaslediti. Res značilno!

Obstrukcija v ogerski poslanski zbornici ni tako vztrajna, kakor se je to dogajalo v dunajskem parlamentu, kajti v včerajšnji seji so mirovali že vsi taki elementi, ki so prejšnji dan še divje razbijali. Pričetkom seje je bilo sicer še nekoliko sledov. Vršiti se je moralo imensko glasovanje, pri katerem je bil z znatno večino odklonjen opozicijski predlog, toda vse je bilo že bolj mirno in nekako vtujeno. Popolno pa je oropal obstrukcioniste vse moči ministerski predsednik baron Banffy, ki je tokrat nastopil zelo energično ter izjavil, da se prav nič ne briga za take napade, da hoče vkljub temu vztrajati na svojem mestu, dobro se zavedajoč dolžnostij, ki jih ima napram narodu in državi. Zagovarjal je pri tej priliki tudi nagodbo z Avstrijo ter se vse-skozi pokazal odločnega zagovornika mažarskih koristij. Vsled tako odločnega nastopa barona Banffyja je opozicijski predlog popolno upadel pogum in obstrukcija je bilo konec. Iz tega se najbolj razvidi, da se obstrukcija v Budimpešti nikakor ne dá primerjati z našo in da so nekateri Banffyjevi neprijatelji hoteli se le nekoliko pošaliti z njim in njegovo vlado.

Vatikan in Nemčija. židovsko-liberalni listi vedo poslednje dni zelo mnogo poročati o prizadevanju sv. Stolice, kako bi se spravila z

užaljeno Nemčijo. Pravi jo namreč, da je papež pozval k sebi minulo sredo škofa Koruma iz Trirja in v četrtek nadškofa Stablovskega na Poznanskem, s katerima se je razgovarjal dalje časa. V petek pa je kardinal Rampolla konferiral s pruskim poslanikom Bülowom ter pri tem oddal izjavo, ki je napravila v nemških krogih zelo povoljen vtis. Tudi na zelo odločno pisavo nemških katoliških listov se neki v Vatikanu zelo ozirajo. Vsa ta poročila židovskih listov nimajo drugega namena, nego prepričati svet, da je Vatikan res voljan popraviti »krivico«, ki jo je baje storil Nemčiji s svojim nagovorom na francoske božjepotnike. Kdor trdi, da se boče uklonil Vatikan pretiranim zahtevam Germanije, se pač grozovito moti.

Mejnarodna konferenca proti anarhistom vrši se, kakor znano, v Rimu. Razpravljalo se bo o naslednjih treh predlogih: Zatiranje vseh anarhističnih časopisov, brošur in objav; izgon vseh inozemskih anarhistov in strogo nadzorstvo vseh domačih nevarnih in sumljivih ljudi; uvedba sumarnega tajnega postopanja v vseh anarhističnih pravdah ali odstop takih pravd vojaškim sodiščem. Načrt za nameravano mejnarodno konferenco je navidezno jednostaven, toda dejanski bode provzročil zelo burne razprave. Najmanj nasprotovanja bo pri razpravi o drugi točki, ker je ta po mnenju diplomatov najlažje izvedljiva in so ji razun Anglije načelno pritrdile že vse velesile. Veliko težje bo šlo z zatiranjem revolucionarnega časopisja, ker bodo razne države morale spremeniti obstoječe tiskovne zakone, Belgija bi pa morala celo spremeniti del ustavnih določb. Tu je namreč ustavno zajamčena neomejena svoboda tiska. Zelo dvomljivo je toraj, da bi posamne vlade mogle izvesti take premembe, o Belgiji se pa lahko naravnost reče, da ne misli na spremembo ustave. Lažje je mogoče sporazumljenje glede zadnje točke, akoravno se ne bo doseglo brez daljših obravnav. Splošno se lahko trdi, in v Bruselju so tega prepričanja, da se na tej konferenci ne bo doseglo ničesar drugega, nego neka mejnarodna policijska pogodba.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. oktobra.

(Vseučilišče v Ljubljani.) Zadnja »Reichswehr« piše: Kakor se nam poroča od strani poslancev, je vlada zato, da se željam Slovencev glede osnove vseučilišča toliko približa, da se zasnujejo nekake priprave za tako vseučilišče. V ta namen se namerava napraviti nekaj vstanov za vzgojo sposobnih učiteljev. — To vest nam danes potrjuje tudi telefonični poročevalec. Vsekako pa pričakujemo, da se zveza s tako malenkostno drobtino ne zadovolji.

(Nerazrešljiv problem.) Tisoč kron filozofu, ki razreši, kako in kaj naj stori katoliško-narodna stranka, da bi »Slovenski Narod« vsaj enkrat ne — godel! Če ne povdarja vse vprek absolutne narodnosti, ji očita »Narod« — brez narodnosti; če se oprime eminentno narodnostne ideje, ji očita strankarstvo, neodkritosrčnost in egoizem. Če se ne zavzema za obmejne Slovence, ji očita narodno brezbriznost; če se poteza zanje, ji očita »lov na popularnost«. Ko so zastopniki katoliško-narodne stranke nastopili na Sušaku z velenarodno izjavo, da »spremljajo s posebnimi simpatijami delovanje stranke prava, ker to stranko vodijo tri velike ideje, ideja krščanstva, ideja hrvatskega državnega prava in ideja gospodarske organizacije za narod«, si »Sl. Narod« ni vedel kaj od zadrege, a godel je le: »Resnična radost bi nas obšla, ako bi vedeli, da je ta izjava — odkritosrečna in da je niso narekovali zgolj strankarski oziri... Vse kaže, da se je klerikalstvo na Kranjskem približalo stranki prava... jedino le v namen, da bi dobivalo sukurs tudi iz Hrvatske za svoje klerikalne naklepe na Kranjskem... Najprej je iskala kranjska klerikalna stranka pomoči pri obmejnih Slovencih in je omrežila zunajstranske rojake že tako popolnoma, da si je jedina »Soča« ohranila še nekaj samostalnosti in neodvisnosti; zdaj pa se je obesila tudi stranki prava na suknjo in tudi to bržčas zgolj in jedino iz strankarsko taktičnih razlogov«. Zopet so v četrtek koroški poslanec Einspieler in pa dr. Krek in Povše v državni zbornici sprožili in-

terpelacijo radi nečuvenga preziranja slovenščine pri okrajni sodnji v Rožku na Koroškem. »Sl. Narod« je zopet godel, češ, saj so že prej zatirali slovenščino na Koroškem in ta ni »nova krivica«, ta interpelacija je torej »kranjskih klerikalcev« lo v n a p o p u l a r n o s t«. Zares smo radovedni, kaj naj stori uboga katoliško-narodna stranka, da bi vsaj enkrat zrla milost v milostnih očeh Narodovih poglavarjev! Stari so morda stari, in stari v hiši radi — godejo!

(Cesarsko petdesetletnico) bodo praznovali ljudske šole v Ljubljani 1. decembra, ta dan bodo imeli učenci slovesno sv. mašo, potem se zbero v šolah, kjer se mladini razloži pomen slavnosti in se obdari s slavnostnimi knjižicami in podobami.

(Jeranova dijaška miza.) Za letošnje šolsko leto je bilo pri Jeranovi dij. mizi v podporo vsprejetih 138 dijakov, večinoma vsi lanski in nekaj novih. Od teh jih dobiva podporo za hrano 120 v ljudski kuhinji, kjer bo računa vsaki mesec na 200 gld., drugih 18 dobiva podporo za stanovanje in hrano pri zasebnikih. Podpore za posamezne dijake so sicer majhne, po 5—12 kr. na dan za hrano, a ker je število podpirancev tako veliko, se mesečno nabere tako velika svota, da bo oskrbnišтво mize le tedaj moglo zmagovati stroške, ako mu bodo zvesti ostali vsi dosedanja dobrotniki in se jim bodo pridružili še novi. Zima se bliža in bitko je gledati naše revne dijake v prozorni slabi obleki; kako potrebno bi bilo, temu ali onemu kaj pripomoči za obleko ali druge vsakdanje potrebščine, toda nedostaja za to potrebnih novcev. Prosimo torej, naj požrtvovalni mladino ljubi tudi v tekočem šolskem letu ne pozabijo na revne šolarje, ki bi brez podpore morali šolo zapustiti. Darovi naj se blagovoljno pošiljajo oskrbniku Jeranove dijaške mize kanoniku Kalan-u v Ljubljani.

(Župan Hribar) odpotuje nocoj z brzovlakom za nekoliko dni na Dunaj.

(Domača umetnost.) Akademski kipar Al. Repič, ki izdeluje po naročilu mestne občine ljubljanske dva kipa za poslopje meščanske bolnice, je te dni postavil v poslopih obrtne strokovne šole plastično skupino dveh borečih se mož, za katero je dobil v specialni šoli prof. Kundmanna na dunajski akademiji prvo darilo. Kakor znano, je dobil g. kipar Repič že za skupino, ki je razstavljena v deželni muzeji, tudi prvo darilo dunajske akademije in Nj. Veličanstvo se je pri razstavi jako zanimalo za to delo ter je umetnika osebno pohvalilo. Najnovejšo delo našega nadarjenega umetnika si lahko vsakdo ogleda. Zglasiti se je le treba pri ravnateljstvu strokovnih šol. Naše občinstvo opozarjamo na ta izborni umotvor ter vabimo, da si ga ogleda.

(Iz Ljutomer.) Politiško in gospodarsko društvo v Ljutomeru je imelo v nedeljo dne 16. oktobra svoj občni zbor. Pri ti priliki se je hotela pripraviti pot kmečki zadrugi v naši okolici. V ta namen je govoril dr. Krek in razložil pomen združevanja v gospodarskem, pa tudi v političnem oziru, v zlasti na sedanje razmere, v katerih so Slovenci. Zanimivemu zborovanju je predsedoval gosp. Kukovič.

(Z Iga pod Ljubljano) se nam poroča: Zadnji četrtek 13. t. m. sošli so se župani, svetovalci in drugi zaupni možje izanske fare na povabilo gospoda dr. J. Mauringa k skupnemu posvetovanju. Vsi smo soglasno pripoznali, da naša fara gmotno propada. Žganjpitje se od dne do dne širi, pridelki se za slepo ceno morajo prodajati, druge vsakdanje potrebščine moramo drago plačevati. Kako si hočemo in zamoremo pomagati? Sklenili smo soglasno, da osnujemo izobraževalno in kmetijsko društvo. Prvo naj skrbi in deluje za нравno, drugo za zboljšanje gmotnega stanja naše fare. Pričakujemo, da se prav kmalu skliče občni shod, da postavimo mogočno zgradbo gospodarske zveze za svoj duševni in gmotni napredek. Gotovo dočakamo potem veselejših dni in dosežemo pravo blagostanje. Zatorej složno na delo, blagoslov božji nam ne izostane.

(Kdo je — »klerikalec«?) Že večkrat smo preiskavali tamozno besedo »klerikalizem« in še vedno se je pokazalo, da ž njo naši liberalci, na čelu jim »Slovenski Narod«, ne mislijo nič drugega, kakor k r š č a n s t v o. Seveda očitno to taje, ker še vedno večina pristašev takozvane narodne stranke ni prav dovzetna za Slančev svet,

da naj vrže od sebe sploh vsako krščanstvo. Zato za sedaj pobijajo javno le katoličanstvo (»pre-malo krščanstva, a preveč katoličanstva«, kakor pravi župan Hribar), a krščanstvo prikrito pod imenom: klerikalizem. Jasen dokaz za to lahko povzamemo zopet iz včerajšnjega »Naroda«. — »Narod« očita stranki prava, da je svoj program tako zelo poklerikalila. S čim? S tem, da poleg ideje hrvatskega državnega prava povdarja sedaj tudi idejo gospodarske organizacije za narod, pa — idejo krščanstva. Če torej »Narodu« ni morda klerikalec že tisti, ki se trudi za gospodarski napredek národa, mu je klerikalec vsak, kdor še ni vrgel od sebe — ideje krščanske!

(Zahvala.) Preč. g. Ivan Lavrenčič, dekan v Šmartnem pri Litiji, podaril je naši šoli podobi sv. Očeta in Nj. Veličan. Franca Josipa I., kakor tudi 5 gld. za šolske potrebščine, za kar se mu podpisano vodstvo najtopleje zahvaljuje.

Šolsko vodstvo v Šmartnem pri Litiji.

(Iz Polšnika) dne 14. okt. Dne 9. okt. zvečer ob 1/2 9. je začelo goreti v Žambohu. Pogoreli ste dve hiši s svinjskimi hlevi. Kako je nastal ogenj, se ne ve gotovo, ali je bila zraven zlobna roka ali neprevidnost. V tem kraju so že letos štiri pogorišča. Najprvo so pogorele tri zidanice in zraven držeča se hišica, kmalu potem zopet ena hiša in nekoliko pozneje pa kašča v Klivičah. Tedaj je bila v silni nevarnosti graščina in vsa graščinska poslopja. Ljudje so močno preplašeni, ker še eno leto ni minilo in je že pet pogorišč.

(† Profesor Andrej Marušič. Monsignor Andrej Marušič, vpok. profesor veroznanstva, čast. kanonik v Gorici, je včeraj opoludne nagloma vmrl, ko je neko družino v Šolski ulici obiskal. R. I. P.

(Pošta iz Kranja v Goriče) Od 16. t. m. je vsakdanja pošta v Goričah odprta. Zjutraj ob 7. uri gre sel iz Gorič v Kranj in ob poludne dojde nazaj. Pošta v Goričah je v središču med Trstenikom in Bašljem in Golnikom in bo tedaj tem vasem dobro služila.

(Iz Celovca) dne 17. okt.: Koroška deželna hipotečna banka je do 1. okt. t. l. dovolila 882 posojil v znesku 2.778.700 gld. Prošenj je dotlej došlo 1144 za 4.596.250 gld. — Tukajšnje liberalno-nacionalno časopisje ne more mirovati, da ne bi vleklo kake katoliške naprave po svojih umazanih predalih. Kako so se pa opekli v zadevi Milštatskega samostana, se Vam je že sporočilo. Sedaj so se lotili usmiljenih bratov v Št. Vidu, ker niso mogli sprejeti v svojo bolnišnico nekega starega bolnika, katerega je občina Mostič samo zato spravljala v bolnišnico, da bi tam umrl ter bi si občina prihranila stroške za pogreb itd. — Kinematograf Lumiere, Ljubljancanom že znan, bode se kazal sedaj v Celovcu v Sandwirtovi gostilni. — Tukajšnje godbeno društvo bode dne 19. novembra t. l. proizvajalo Mozart-ov »Requiem« v spomin pokojni cesarici Elizabeti. — Zlato poroko je včeraj tó obhajal oficijal deželne vlade g. Al. Kušar z ženo Elizabeto. Ob enem je bila poroka njegove vnukinje. Gosp. Kušar je brat ljubljanskega državnega poslanca.

(Važna razsodba.) Dne 14. t. m. je razsodilo upravno sodišče proti pritožbi tržaškega magistrata v zadevi slovenskega napisa na spomenik umrlega Dragotina Martelanca v Barkovljah. Sodišče je odbilo pritožbo magistrata proti ministerskemu odloku, ki je ugodilo prošnji za slovenski napis Martelancu in magistratovi judje so dobili nekoliko daljše nosove. Ta razsodba pa je poučljiva še za nek drugi slučaj. Na tržaškem pokopališču stoji spomenik pokojnega Viktorja Dolence, ki je umrl pred 11. leti; ta spomenik je še danes brez vsacega napisa, ker dela tudi tu »slavni« tržaški magistrat svoje kozle. Pol. društvo »Edinost« je postavilo Dolencu spomenik, ki je veljal okoli 6000 gld. — sami doneski rodoljubnega slov. občinstva. Društvo je predložilo magistratu napis v izvirniku, magistrat pa je zahteval prevod napisa v italijanščini, češ, da ne umeje slovenskega jezika. Društvo pak prevoda noče predložiti, dobro vedoč, da na magistratu znajo slovenski, in da le nočejo znati o tej zadevi, ker bi sicer dali od sebe spričevalo, da magistrat priznava slovenščino kot deželni jezik. In tako počiva vsa zadeva že celih deset let, ne da bi se kdo brigal zanjo. Kar

pa je najžalostnejše, Dolencev grob ostaja vsa leta sem zanemarjen, kar pa ni prav. Kdo je bil Viktor Dolenc in kaj je bil tržaškim Slovencem, ni treba še nadalje razkladati. Ako povemo, da je bil skozi sedem let jedini zaščitnik glasila tržaških Slovencev »Edinosti«, kateri list je v svoji tiskarni — jedini narodni tiskarni v Trstu do letošnjega leta — dal v sto in stoterih izvodih tiskati in razdeljevati brezplačno med ljudstvo, ni še treba povdarjati nešteti drugih dobrot, ki jih je izkazoval slovenskemu narodu na tržaških tleh do smrti. Da je njegov spomenik danes še brez napisa, to svedoči o moči tržaškega magistrata, kateremu se naj uklanja tudi — kameniti spomenik odličnega slovenskega rodoljuba!

(Bodoči tržaški poštni ravnatelj.) Od italijanske, še mnogo več pa od nemške strani se podtika bodočemu ravnatelju pošte in brzjava v Trstu, g. dr. Felicetti-ju, da je prijatelj Slovencev in da je protežiral iste na svojem prejšnjem mestu v Gradcu. Kaj pomeni tako blebetanje, je lahko uginiti. Vsak »bodoči mož« v Primorski, pa si bodi že stanu tega ali tega, dobode za prvi pozdrav pod nos protislovansko kadilo, ki diši po denunciaciji ali natolcevanju. Da bi se zavarovali proti vsakemu domnevanju, da niso takoj v prvem hipu zapostavili vseh svojih močij v škodo Slovanom, podtikajo hudobno novoprišlecu lastnosti in načela, katerih ali ni nikoli imel, ali pa se boje, da bi jih zares ne utegnil imeti. Tako se boje naši sovragi, da bi »bodoči poštni mož« ne bil pravičen proti Slovincem. Že ga dolžijo, da nam je prijazen, a sovražen Nemcem in Italijanom. Kakor rečeno, o dr. Felicetti-ju se ne more danes še prav ničesar gotovega reči. Po svojem imenu je mož Italijan, kakošen bode po svojem značaju, o tem bodo govorila njegova dejanja v Trstu. Ali če bode že za las boljši od svojega prednika, smemo se nadjati, da zavlada na tržaški pošti poštena nepristranost in da neha tisti ostudni protekcijonizem, ki je postavil temelj nemškemu samovladarstvu med uradništvom pošte. Čas bi bil, da se oholemu prusijanstvu ob Adriji vzame iz rok žezlo in da domačini na tržaških tleh zadobe besedo in delo.

(Glavni dobiček ljubljanske efektne loterije) v znesku 50.000 kron je izplačala včeraj menjalnica hrvatske eskomptne banke v Zagrebu, ki je razpečala večjo množino teh srečk.

(»Dušobrižnik«) je naslov homiletičnemu listu, ki že tretje leto izhaja v hrvatskem jeziku na Trsatu. Cena mu je na leto 8 kron in izhaja redno vsaki mesec. Uredništvo in upravništvo »Dušobrižnika« se nahaja v frančiškanskem samostanu na Trsatu poleg Reke, pošta Sušak.

Gospodarska organizacija.

Kupčija s sadjem. Sadna letina na Nemškem je zelo slaba. V renski pokrajini (Rheingau), ob Menu, v Odenwaldu in Spesartu, na Taunusu, na Virtemberškem in na nemški strani ob Bodenskem jezeru je le posamično nekaj sadja videti v prostranih nasadih. Soditi je toraj, da se za mostno in namizno sadje v kratkem odpre dober trg na Nemško. Zlasti Virtemberska bode morala 3000—4000 vagonov mostnega sadja uvoziti iz inozemstva. Cene za mostno sadje so sedaj vsled močnejšega uvoza Švicarskega sadja še precej nizke. Kaže pa, da se izdatno zboljšajo, kadar se prav prične kupčija z mostnim sadjem na kolodvorih v Stuttgartu, Ulmu in Beutlingenu, ki se navadno tekom meseca oktobra razvije. Zato je umestno, da so sadjerejci previdni pri sklepanju kupčij, zlasti pri določitvi cene. Povpraševanje po dobrih, sočnatih in pred vsem kislih mostnih jabolkah utesne prav v kratkem postati zelo živahno in prouzročiti zvišanje cen.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 18. oktobra. Slovanska krščansko-narodna zveza ima danes ob treh sejo, v kateri bo načelnštvo zveze poročalo o dogovorih z vlado glede zvezinih zahtev. Kolikor je do sedaj znano, je ministerski predsednik obljubil, da se vstani nekaj stipendijev za slovenske velikošolce, da se temeljiteje v posameznih strokah izobrazijo. O posameznih zahtevah zveze se bo minister Thun

dogovarjal s posameznimi poslanci. Thun je sedaj bolj prijazen za naše zahteve, nego je bil pred nekaj dnevi. Jednemu poslancu od zveze je danes dejal: Vaše zadeve stoje ugodno. Ali je na tem kaj več, kakor samo besede, o tem danes še ni mogoče sporočati.

Dunaj. 18. oktobra. Italijanski poslanec Cambon je v ime italijanskega kluba protestoval proti opomnji ministerskega predsednika v odgovoru na interpelacijo radi zadnjih izgrediv na Primorskem, da so se vršile v Trstu razne zabavne slavnosti in veselice v času, ko je žalovala vsa ostala Avstrija. Poslanec Cambon je izjavil, da se je vršila v Trstu samo jedna cirkusna predstava, žalovanje (!) Trsta v naslednjih dneh pa popolno ovirše trditve ministerskega predsednika. — Pravosodni minister je odgovoril na interpelacijo levičarjev zaradi odloka na predsedstva nadsodišč, naj se sodni uradniki ne vmešavajo v strankarske politične prepire. Minister je rekel, da ni res, da bi vsled tega odloka trpela politična svoboda ali neodvisnost sodnijskih uradnikov. Ako treba varovati pravice sodnikov, treba tembolj za ljudstvo varovati pravico, da ima pri sodišču nepristranske objektivne uradnike. Minister je dejal, da mu kar nič ni v mislih preklicati svoj odlok, marveč da bo skrbel za to, da se po tem odloku tudi ravna. — Posl. levičar Pergelt je zahteval, naj se jutri o odgovoru pravosodnega ministra otvori razprava, ter je za to predlagal glasovanje po imenih. — Pergeltov predlog je bil odklonjen s 156 proti 127 glasovom. — Nato se nadaljuje prvo branje o proračunskem provizoriju. Posl. Stransky je ostro odgovarjal raznim levičarskim govornikom ter povdarjal, da je obstrukcija sedaj mrtva ter da njeni provzročitelji že sami priznavajo, da je to bila velika taktična hiba. Res je sicer vrgla dvoje ministerstvo, toda sedaj jej je smodnik popolno pošel. Stransky je napadal ustavo, ki je le ustava za vlado, ne pa za narode, ki je sploh za vse na prodaj. Kot dokaz za to je navedel postopanje birokratizma proti Slovincem, kar se je zadnji čas pokazalo posebno pri nadsodišču v Gradcu, ki je ondi izključilo slovenščino od nadsodišča. Pokažite mi kako deželo v Evropi, kjer bi živel narod, ki bi ne imel pravice, zahtevati svoje pravice pri sodnikih v njemu razumljivem domačem jeziku. Slovenski narod ni za to tukaj, da bi ga rabili kot sredstvo za advancement tujih uradnikov.

Celovec. 18. okt. Trgovinska zbornica se je pritožila pri trgovinskem ministru zaradi ministerskega odloka, s katerim je naročeno zbornici slovenskim hranilnicam in posojilnicam dostavljati slovenske statistične obrazce viz-polnitev.

Budimpešta. 18. oktobra. Cesar ostane do 30. oktobra v Gödölö, isti dan odpotuje na Dunaj in se 3. novembra zopet povrne v Gödölö, kjer ostane celi mesec november.

Pariz. 18. oktobra. Admiral Tournier odide v kratkem s štirimi vojnimi ladjami iz Toulona v Brest. Nekateri trdijo, da je to v zvezi s precej napetimi razmerami mej Francijo in Anglijo. V vojnem ministerstvu dementujejo vsa taka poročila.

Berolin. 18. oktobra. Včeraj se je usmrtil nadfaktor državne tiskarne Grünenthal, ki je bil zatožen radi tatvine in ponarejevanja denarja.

Carigrad. 18. oktobra. Povodom obiska nemškega cesarja v Siriji in Palestini je pozvala turška vlada pod orožje večje število rezervnikov raznih vojaških vrst. — Cesarska dvojica dospe v Carigrad najbrže jutri dopoldne.

Kaneja. 18. oktobra. Mejnarnodne čete se vtaborje zunaj mesta in prično v najkrajšem času z blokado mesta, ako turška vlada ne zadosti svoji dolžnosti. Kristijani in ptuji podaniki so že ostavili mesto. Avstro-ogerska pošta in agentura avstrijskega Lloydja imata svoj sedež v Halepi.

London. 18. oktobra. Iz Pekinga poročajo: Sedanji cesar bo 23. novembra odstavljen in vnuk princa Juna, 13letni deček, cesarjem imenovan.

Umrli so:

V bolnišnici:

13. oktobra. Ana Kenk, gostija, 74 let, pneumonia.
15. oktobra. Marija Kladnik, gostija, 69 let, oedema pulm. — Franciška Jerič, brivca žena, 24 let, srčna hiba.

Tujci.

16. oktobra.

Pri **Stonu**: Ringer, Jordan, Bratter, Sonnenschein, Geiringer, Losus, Elger, Luftner z Dunaja. — Cosmiz iz Trsta. — Grünwald in Bares-a. — Lapajne iz Idrije. — Sperlink iz Brna. — Jeritsch iz Konjic. — Tamete iz Postojne. — Vodusek, Volavsek iz Trbovelj.

Pri **Lloydju**: Eder iz Celovca. — Blažon iz Ptuja. — Jellitsch iz Trsta. — Müller z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
17	9 zvečer	719.6	16.4	sr. jzah.	del. oblac.	
18	7 zjutraj	723.7	11.6	sl. vzh.	jasno	53.2
	2. popol.	723.9	16.4	"	dež	

Srednja večerajšnja temperatura 16.5°, za 6.3° nad normalom.

Včeraj popoldne viharjen jug, zvečer kratka nevihta, pozneje bliskanje.

Cene

za

trboveljski premog:

ako se naroči

50 Klgr.	56 kr.
500 " skupaj	54 " 50 Klgr.
1000 " "	52 " "

Prodaja se v plombovanih vrečah.

Voz premoga s kolodvora na mitnici tehtan à 50 Klgr. po 50 kr. in plača za vago.

737 2-1

Sprejemem izurjenega

stenografa

za slovenski in nemški jezik pod ugodnimi pogoji.

Plača po dogovoru.

Dr. Ivan Šusteršič,
odvetnik v Ljubljani.

734 1-1

Službe išče

735 1-1

izvežban sirar iz Bohinja.

Več o njem pové upravništvo »Slovenca«.

Služba orgljavca in cerkvenika

je precej nastopiti 719 3-3

na Češnjicah, pošta Kamnik.

Zahteva se pred vsem spoštovanje do cerkve.

Na rip. portalis

714 10-4

cepljene trte

vrst: 1. rizling, beli in črni burgundec, rulandec, zeleni silvanec, moslavina, bela in rudeča ranfolina, rumeni in damasc. muškatelec, beli, rudeči in narezljani španjol, kraljevina, plavec, bela rožica, kavščina, črna lipovšina, traminac, slankamenka — sto po 14 gld.,

in rip. portalis-bilfe sto po 2 gld.

dobé se pri **Antonu Ogorelec**, nadučitelju pri Sv. Barbari v Halozah na Spodnjem Štajerskem.

Josip Leuc

trgovec v Ljubljani, pred mesarskim mostom

kupuje

lepa, debela, obrana jabolka, suhe gobe, hrastov želod, bukov žir (bukuce), smrekove storže, češminjevo zrnje, rumeni englander in ribniški krompir.

Plačuje najboljše. 732 3-2

Voznje karte

in

tovorni listi

AMERIKO.

312 9 Kraljevi belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijonovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje radovoljno

koncesijonovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani. Marije Terezije cesta štev. 4, pritličje na levo. 362 25-18

Dunajska borza.

Dné 18. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 » 95 »
Avstrijska zlata renta 4%	120 » 30 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 35 »
Ogerska zlata renta 4%	119 » 90 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » — »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	902 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	353 » — »
London vista	120 » 40 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 90 »
20 mark	11 » 77 »
20 frankov (napoleondor)	9 » 54 »
Italijanski bankovci	43 » 85 »
C. kr. cekini	5 » 67 »

Dné 17. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 » 25 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 40 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138 » 60 »
Dunavske vravnjavne srečke 5%	131 » — »
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	108 » — »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 20 »
Prioritetne obveznice državne železnice	— » — »
» » južne železnice 3%	179 » 25 »
» » južne železnice 5%	126 » 70 »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 40 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	82 » — »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinske srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	22 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 » — »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3430 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	414 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	108 » — »
Montanska družba avstr. plan.	178 » 85 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	171 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

1. oktobrom se prične novo celoletno naročevanje!

„MERCUR“

XXX. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se s poštними nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.

celoletna naročnina.